

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС”
УНИВЕРСИТЕТИ
KIRGIZISTAN - TÜRKİYE
MANAS ÜNİVERSİTESİ

MANAS Journal of
Social Studies

MANAS Sosyal
Araştırmalar Dergisi

e-ISSN/ISSN 1694-7215

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Bilimsel Yayın Ofisi
Kyrgyz-Turkish Manas University
Scientific Publication Office

MANAS Journal of Social Studies - MJSS **MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi - MSAD**
Uluslararası Hakemli Bilimsel Dergi International, Peer Reviewed Scientific Journal

e-ISSN/ISSN: 1694-7215

Yayın Sıklığı	Publication Frequency
Yılda dört kez (Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim)	Four times annually in January, April, July, October
Yayın Türü	Publication Type
Yaygın Süreli	Serial, Quarterly
Yayın Dili	Publication Language
Türkçe, İngilizce, Kırgızca ve Rusça	Turkish, English, Kyrgyz and Russian

SAHİBİ OWNERS

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi *adına* *on behalf of* Kyrgyz-Turkish Manas University

Rektör / Rector – Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN
Rektör Vekili / Pre Rector – Prof.Dr. Almaz İBRAYEV

BAŞ EDİTÖR EDITOR IN CHIEF

Prof. Dr. Kürşad YILMAZ
Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

YARDIMCI EDİTÖR ASSOCIATE EDITOR

Assoc. Prof. Dr. Seyil NAJİMUDİNOVA
Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

YAYIN KURULU EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Kürşad YILMAZ
Prof. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ
Prof. Dr. Alpaslan AŞIK
Assoc. Prof. Dr. Seyil NAJİMUDİNOVA
Assoc. Prof. Dr. Culus GANİEV

ALAN EDİTÖRLERİ

SECTION EDITORS

Dil Çalışmaları*Language Studies*

Dr. Leyla BABATÜRK

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Din Bilimleri***Theology*

Prof. Dr. Recai DOĞAN

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Edebiyat***Letters*

Prof. Dr. Ozan YILMAZ

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Eğitim***Education*

Prof. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Ekonomi Bilimi, Kamu Ekonomisi***Economics, Public Economics*

Assoc. Prof. Dr. Culus GANİEV

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Felsefe***Philosophy*

Prof. Dr. Ertan ÖZENSEL

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Güzel Sanatlar***Fine Arts*

Prof. Dr. Çağatay AKENGİN

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***İşletme, Yönetim ve Organizasyon***Business, Management and Organization*

Assoc. Prof. Dr. Seyil NAJİMUDİNOVA

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Kamu Yönetimi***Public Administration*

Assoc. Prof. Dr. M. Emin ERENDOR

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Medya ve İletişim***Media and Communication*

Assoc. Prof. Dr. Gökçe YOĞURTÇU

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Muhasebe ve Finansman, Yönetim Bilgi Sistemleri***Accounting and Finance, Management Information Systems*

Assoc. Prof. Dr. Seyil NAJİMUDİNOVA

Assoc. Prof. Dr. Azamat MAKSÜDÜNOV

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Pazarlama***Marketing*

Assoc. Prof. Dr. Azamat MAKSÜDÜNOV

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Psikoloji***Psychology*

Assoc. Prof. Dr. Erkan EFİLTİ

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Sosyoloji***Sociology*

Prof. Dr. Ertan ÖZENSEL

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Spor Bilimleri***Sport Sciences*

Prof. Dr. Ünal TÜRKÇAPAR

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Tarih***History*

Prof. Dr. Nezahat CEYLAN

Prof. Dr. Alpaslan AŞIK

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Turizm***Tourism*

Assoc. Prof. Dr. Güntekin ŞİMŞEK

*Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan***Uluslararası İlişkiler***International Relations*

Assoc. Prof. Dr. M. Emin ERENDOR

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

- Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU - Ankara University / Türkiye
Prof. Dr. Abdullah KARAÇAY - Akdeniz University / Türkiye
Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR - Turkish Academy of Sciences / Türkiye
Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL - Yeditepe University / Türkiye
Prof. Dr. Ali ABISHEV - Kazakh Economics University / Kazakhstan
Prof. Dr. Alisher RASULEV - Institute of Economics / Uzbekistan
Prof. Dr. Anıl YILMAZ - Izmir Katip Celebi University / Türkiye
Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Ayşegül Asuman AKDOĞAN - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Ercan OKTAY - Karamanoğlu Mehmetbey University / Turkey
Prof. Dr. Cemal SEZER - Sakarya University / Türkiye
Prof. Dr. Celaleddin SERİNKAN - Pamukkale University / Türkiye
Prof. Dr. Ceyhun Vedat UYGUR - Pamukkale University / Türkiye
Prof. Dr. Cusup PİRİMBAYEV - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Engin YILDIRIM - T.C. Supreme Court / Türkiye
Prof. Dr. Ercan SIRAKAYA - University of South Carolina / USA
Prof. Dr. Erdener KAYNAK - Penn State University / USA
Prof. Dr. Fevzi OKUMUŞ - University of Central Florida / USA
Prof. Dr. Feyzullah EROĞLU - Pamukkale University / Türkiye
Prof. Dr. Goudarz SADEGHI - University of Mohaghegh Ardabili / Iran
Prof. Dr. H. Mustafa PAKSOY - Kilis Yedi Aralık University / Türkiye
Prof. Dr. Hakan TAŞ - Marmara University / Türkiye
Prof. Dr. Hamza ÇAKIR - Erciyes University / Türkiye
Prof. Dr. Hasan GÜL - Ondokuz Mayıs University / Türkiye
Prof. Dr. Hasan VERGİL - İstanbul University / Türkiye
Prof. Dr. K. Makhmad UMAROV - Institute of Economics / Tajikistan
Prof. Dr. Kaisyn KHUBİEV - M. V. Lomonosov Moscow State University / Russia
Prof. Dr. Kubat TABALDİYEV - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Layli UKUBAYEVA - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Levent ALTINAY - Oxford Brookes University / UK
Prof. Dr. Mehmet AYDIN - Ondokuz Mayıs University / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet BALCILAR - Eastern Mediterranean University / North Cyprus Turkish Republic
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM - International Balkan University / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN - Fatih Sultan Mehmet University / Türkiye
Prof. Dr. Meltem ONAY - Dokuz Eylül University / Türkiye
Prof. Dr. Metin BAYRAK - Atatürk University / Türkiye
Prof. Dr. Murat TAŞDAN - Kafkas University / Türkiye
Prof. Dr. Mustafa KÖYLÜ - Ondokuz Mayıs University / Türkiye
Prof. Dr. Mustafa MIYNAT - Celal Bayar University / Türkiye
Prof. Dr. Muzaffer UYSAL - Virginia Polytechnic Institute / USA
Prof. Dr. Nuriddin KAYUMOV - Tajikistan Academy Of Sciences / Tajikistan
Prof. Dr. Orazaly SABDEN - Institute of Economics / Kazakhstan
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU - Recep Tayyip Erdoğan University / Türkiye
Prof. Dr. Polina ANANCHENKOVA - Academy of Labour and Social Relations / Russia
Prof. Dr. Rahman ALSHANOV - Turan University / Kazakhstan
Prof. Dr. Selahattin SARI - Beykent University / Türkiye
Prof. Dr. Selçuk EMSEN - Atatürk University / Türkiye
Prof. Dr. Shakir ULLAH - Stratford University / USA
Prof. Dr. Tatiana PYSHKINA - Academy of Economic Studies of Moldova / Moldova
Prof. Dr. Tohtar ESİRKEPOV - Turan University / Kazakhstan
Prof. Dr. Tuncay AYAS - Sakarya University / Türkiye
Prof. Dr. Tuncer BÜLBÜL - Trakya University / Türkiye

Prof. Dr. Turar KOYCHUEV - National Academy of Sciences / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Elena BONTA - University "Vasile Alecsandri" of Bacau / Romania
Prof. Dr. Yahya ALTINKURT - Muğla Sıtkı Koçman University / Türkiye
Prof. Dr. Yücel ÖKSÜZ - Ondokuz Mayıs University / Türkiye
Prof. Dr. Yüksel EKİNCİ - University of Portsmouth / UK
Prof. Dr. Nezahat CEYLAN - Balıkesir University / Türkiye
Prof. Dr. Oktay ÖZGÜL - Yalova University / Türkiye
Doç. Dr. Yavuz GÜNAŞDI - Atatürk University / Türkiye
Doç. Dr. İbrahim ÜNGÖR - Erzincan Binali Yıldırım University / Türkiye
Doç. Dr. Akın BİNGÖL - Kafkas University / Türkiye
Dr. Bülent NAMAL - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan
Dr. Cıldız ÇİMANOVA - Kyrgyz-Turkish Manas University / Kyrgyzstan

REDAKSİYON

REDACTION

Türkçe

Ayşe ADIGÜZEL, Murat ATAR, Özkan ÇELİK

Turkish

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

Kırgızca

Venera TURATBEK KIZI, Toyçubay ÜSÖNALİYEV

Kyrgyz

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

İngilizce

Gulnara APSAMATOVA, Aida ASILBEKOVA,
Tolkun MUSAEVA, Aynura AHMADOVA,
Zarina CAYLOBAYEVA.

English

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

Rusça

Anara BAYIZBEKOVA

Russian

Kyrgyz-Turkish Manas University, Kyrgyzstan

TEKNİK DESTEK

TECHNICAL SUPPORT

Kayahan KÜÇÜK, Yusuf GÜNDÜZ

YAZIŞMA ADRESİ

CORRESPONDENCE ADDRESS

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Cengiz Aytmatov Caddesi 56,
720044, Bişkek/Kırgızistan

Kyrgyz-Turkish Manas University
Editor in Chief MANAS Journal of Social Studies
56 Chyngyz Aitmatov Avenue,
720044, Bishkek, Kyrgyzstan

İLETİŞİM

CONTACTS

e-mail: mjssmanas@gmail.com, kursadyilmaz@gmail.com

Tel: +996 (312) 49 27 63 (65, 69, 70, 74, 58)
+996 (312) 54 19 41-47

Fax: +996 (312) 49 27 61, 81-89

WEB SAYFASI

WEB PAGE

<http://journals.manas.edu.kg/mjsr/index.php>
<http://dergipark.gov.tr/mjss>

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi
Dizinleme

MANAS Journal of Social Studies (MJSS)
is indexed and abstracted in

ULAKBİM TR Dizin

The European Reference Index for the
Humanities and the Social Sciences
(ERIH PLUS)

Türk Eğitim Endeksi

Araştırmax Bilimsel Yayın İndeksi
OAJI .net Open Academic
Journals Index

Open Academic Journals Index

Academic Resource Index

Scientific Indexing Services (SIS)

Central & Eastern European Academic Source
Database

SOBIAD, Sosyal Bilimler Atıf Dizini

CiteFactor Academic Scientific Journals

Academia Edu

Cabell's Directories

Directory of Research Journals Indexing

İdeal Online

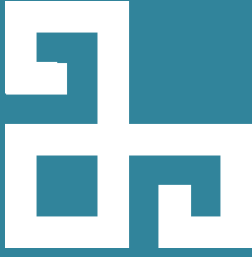
Cosmos IF

Russian Science Citation Index

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLAM ARAřTIRMALARI MERKEZİ
ISAM.
TÜRKİYE DİYANET FOUNDATION
CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES

MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi

MANAS Journal of Social Studies

e-ISSN / ISSN: 1694-7215
<http://journals.manas.edu.kg>

Yıl/Year

Cilt/Volume

Sayı/Issue

2024

13

4

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi / Research Article

Yazar/Author	Başlık / Title	Sayfa/Page
Tülay AKBABA	Об основных принципах работы по грамматике русского языка как иностранного <i>On the Basic Principles of the Study of Russian Grammar as a Foreign Language</i>	1170 – 1180
Serdar DAĞISTAN	Güney Sibirya Türk Lehçelerinin Yok Olma Tehlikesi Üzerine <i>On The Threat of Extinction of The Turkish Dialects of Southern Siberia</i>	1181 – 1189
Harun YILDIZ	Bektaşîliğin Gelişiminde Hacı Bektaş Velî'nin Öğrencilerinin Yeri <i>The Place of Haji Bektash Veli's Students in the Development of Bektashism</i>	1190 – 1198
Hüseyin HALİL	Dahhâk b. Müzâhim'in Tefsir Tarihi İçindeki Konumu, Tefsir Rivayetleri ve Değerlendirmesi <i>Dahhâk b. Muzâhim in the History of Tafseer, His Commentary Narratives and Its Evaluation</i>	1199 – 1211
Bilal TEKİN ve Kerim TUZCU	Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarının Bilimsel ve Teknolojik Konulara Yer Verme Yönüyle Değerlendirilmesi <i>Evaluation of Secondary School Turkish Textbooks in Terms of Including Scientific and Technological Subjects</i>	1212 – 1224
Hüseyin TUNÇEL ve Mustafa ÇELİK	Okul Yöneticilerinin Paternalist Liderlik Davranışları ile Öğretmenlerin Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişki <i>The Relation between School Administrators' Paternalistic Leadership Behaviors and Teachers' Organizational Citizenship Behaviors</i>	1225 – 1246
Mehmet Arif ÖZERBAŞ ve Gülnur ISMANOVA	Üniversite Öğrencilerinin Dijital Okumaya Yönelik Tutumlarının İncelenmesi <i>Investigation of University Students' Attitudes Towards Digital Reading</i>	1247 – 1257
Ahmet DÜNDAR & Bengü ŞEKEROĞLU	Investigation of Financial Literacy Attitudes of University Students in Terms of Some Demographic Characteristics: The Example of Mus Alparslan University Social Sciences Vocational School <i>Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Tutumlarının Bazı Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi: Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Örneği</i>	1258 – 1271

Yazar/Author	Başlık / Title	Sayfa/Page
Baybarshan Ali KAZANCI & Osman Furkan ARSLAN	Energy Supply Security and Trade Routes Competition between European and Asian Countries: The Geoeconomic Importance of Azerbaijan <i>Avrupa-Asya Ülkeleri Arasında Enerji Arz Güvenliği ve Ticaret Yollarının Rekabeti: Azerbaycan'ın Jeoekonomik Önemi</i>	1272 – 1283
Kezban AYRAN CİHAN	Türkiye'de İhracat İthalat ve Döviz Kurunun Yurtiçi Fiyatlar Üzerindeki Etkilerinin İncelemesi <i>Examination of the Effects of Export, Import and Exchange Rate on Inflation in Turkey</i>	1284 – 1298
Meltem ARSLAN ve Kadir TUTKAVUL	Yakın İzleme Pazarında İşlem Gören İşletmelerin Finansal Başarısızlık Risklerinin Tahmin Edilmesi: BİST'te Bir Uygulama <i>Estimate the Risks of Financial Failure of Businesses Traded in the Watch list Market: An Application in BIST</i>	1299 – 1319
N. Ceren TÜRKMEN & Dilek SÜRMEİ	The Metaverse Virtual Economy: A Comprehensive Overview <i>Metaverse Sanal Ekonomisi: Kapsamlı Bir Genel Bakış</i>	1320 – 1335
Caner ÇAKI ve Abdülhakim Bahadır DARI	Birinci Dünya Savaşı'nda Alman Ulk Mizah Dergisi'nde Çanakkale Savaşı Propagandası <i>The Gallipoli Campaign Propaganda in the German National Humor Magazine in the First World War</i>	1336 – 1348
Uğur ÜNAL, Tolkun BEKTURGAN KIZI, Kayahan KÜÇÜK & Satıbaldı KÖÇÖRBAY UULU	<i>Chyngyz Aitmatov's Works As a Soft Power Element of the Turkic World</i>	1349 – 1363
Ece ÖZER ÇİZER ve Şirin Gizem KÖSE	A Bibliometric Analysis on The Development of The Second-Hand Market Literature Over the Last 30 Years <i>İkinci El Pazarı Literatürünün Son 30 Yıldaki Gelişimi Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz</i>	1364 – 1378
Edip ÖRÜCÜ ve İtir HASIRCI	Bankacılık Sektöründe Çevre Bağlılığı ve Yeşil Bilgi Paylaşımının Çevre Performansı Üzerindeki Etkileri: Bir Araştırma <i>The Effects of Environmental Commitment and Green Knowledge Sharing on Environmental Performance in the Banking Sector: A Research</i>	1379 – 1394
Kürşad YILMAZ	Örgütlerde Sessiz İstifa: Kavramsal Bir Çözümleme ve Türkiye'de Yapılan Araştırmaların Değerlendirilmesi <i>Quiet Quitting in Organizations: A Conceptual Analysis and Evaluation of Research Conducted in Türkiye</i>	1395 – 1410
Yusuf KAHREMAN	Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınma ve Alt Boyut Performanslarının LOPCOW-CRADIS Yöntemi ile Belirlenmesi <i>Determining Turkey's Sustainable Development and Sub-Dimensional Performances by LOPCOW-CRADIS Method</i>	1411 – 1426
Tahire HÜSEYİNLİ, Selvi VURAL ve Zehra SAĞLAM MİNAZ	Havacılık Sektöründe Marka Deneyimi Sadakatin Bir Öncülü Olabilir Mi? <i>Can Brand Experience Be A Precursor to Loyalty in The Aviation Industry?</i>	1427 – 1443

Yazar/Author	Başlık / Title	Sayfa/Page
Kübra AYDINLI, Serhat ATMACA ve Seyfi YILDIZ	Mavi Ekonomi Bağlamında Kruvaziyer Turizme Sağlanan Vergisel Teşvikler <i>Tax Incentives for Cruise Tourism in the Context of Blue Economy</i>	1444 – 1454
İhsan AKEREN	Bilişsel, Duygusal ve Davranışsal Öz Düzenleme Performanslarının Akademik Başarıya Etkisi: İlkokul İkinci Sınıf Öğrencileri Örneği <i>The Effect of Cognitive, Emotional and Behavioral Self-Regulation Performances on Academic Achievement: The Case of Elementary School Second Grade Students</i>	1455 – 1467
Deena SALEH	Trust in Iran and Türkiye: A Comparative Study of Interpersonal, Institutional, and Social Trust <i>İran ve Türkiye’de Güven: Kişilerarası, Kurumsal ve Sosyal Güven Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma</i>	1468 – 1482
Ali Rıza ATICI ve Mustafa Kayıhan ERBAŞ	Sporda Gençler Arası Antrenör Davranışlarını Belirleme Ölçeğinin Türkçeye Uyarlaması: Geçerlik Güvenirlik Çalışması <i>The Adaptation of the Scale for Determining Coaches Behaviors among Youth in Sports into Turkish: A Validity and Reliability Study</i>	1483 – 1494
Burak BİNGÖL ve Yavuz GÜNAŞDI	Eski Çağ’da Erzurum: Horasan - Köprüköy - Pasinler Yol Ağı ve Kuzey - Güney Rotaları <i>Erzurum in Ancient Age: Horasan - Köprüköy - Pasinler Road Network and North - South Routes</i>	1495 – 1518
Elif KAYMAZ ve Şevki ULEMA	Aşçıların Mutfakta Alkol Tüketim Durumlarına Yönelik Bir Araştırma: Ankara İli Örneği <i>A Study on Alcohol Consumption of Chefs in the Kitchen: The Case of Ankara Province</i>	1519 - 1539
Memiş KARACA, Mustafa YILMAZ ve Kurtuluş KARAMUSTAFA	Medikal Turizm Potansiyelinin Özel ve Kamu Hastaneleri Kapsamında Değerlendirilmesi: Kayseri İli Örneği <i>Evaluation of the Medical Tourism Potential in Private and Public Hospitals: The Case of Kayseri Province</i>	1540 – 1566
Aysu BAYRAM-SAPTIR ve Tuğba Seda ÇOLAK- TURAN	Covid-19 Anksiyetesi ve Belirsizliğe Tahammülsüzlük Arasındaki İlişkide Bilinçli Farkındalığın Aracı Rolü <i>The Mediating Role of Mindfulness in the Relationship between Coronavirus Anxiety and Intolerance to Uncertainty</i>	1567 – 1577
Ali Kürşad SALIN ve Betül NİŞANCI	Önemli Bir Urartu Kalesi: Pirabat <i>An Important Urartian Castle: Pirabat</i>	1577 – 1599
Kahraman Kağan KAYA ve Ahmet TARHAN	Kızılay Dernekleri’nin Kurumsal Web Sitelerinde Diyalojik Halkla İlişkiler Sunumu: Türk Devletleri Teşkilatı Örneği <i>Dialogic Public Relations Presentation on the Corporate Websites of Red Crescent Societies: The Case of the Organization of Turkish States</i>	1600 – 1614